

Izhaja
vsak drugi in četrti
četrtek v mesecu.

Naročnina

stane

80 kr. na leto.

Posamezne številke
se dobivajo po 5 kr.

GLASNIK

Naročnino in dopise
pošiljajte uredništvu
»Glasnik«
Poljanska cesta 58.

Oglasila
delavcev, ki nimajo
dela, ali delo-
dajavcev, ki iščejo
delavcev, se vspreje-
majo zastoj!

Krščanski delavci, združite se!

Štev. 13.

V Ljubljani, 14. maja 1896.

Letnik II.

Skrb za starost.

Državnim uradnikom se bodo v naši državi zboljšale plače. Dvajset milijonov goldinarjev se je določilo v ta namen. Vladna predloga se je vsprejela malo-ne neizpremenjena. Samo pri vdovah po visokih uradnikih so poslanci izpremenili vladni načrt. V predlogi je bilo določeno za vdove po uradnikih I. razreda — 5000 gld., II. razreda 4000, III. pa 3000. Poslanci so znižali te ogromne svote na 3000, 2600 in 2200. Toda gosposka zbornica je vsprejela načrt, po katerem dobé vdove vseh treh razredov po 3000 goldinarjev na leto.

Tako se razsiplje državni denar. Vdove po možeh, ki so imeli po 10 do 20 tisoč in še več dohodkov na leto, ki so si torej vsako leto lahko prihranili velike svote, bodo vlekli po 3000 gold. pokojnine.

Na tisoče in tisoče delavcev, ki celo svoje življenje prebijajo v trdem delu in ki se z beraškim zaslužkom komaj komaj vzdržujejo, pa nimajo nobenega upanja za svojo starost, nobene tolažbe za svoje družine, ko sami zatisejo trudne oči. Ebenhohov predlog, naj država uvede zavarovanje za starost, spi in počiva v zbornici. Preje se morajo razmetati milijoni med bogatine, preje se morajo s tisočaki napolniti zepi imenitnikov, preje mora biti vse drugo; — delavec je zadnji in nanj nobeden ne misli.

Vsak delavec je prav za prav v javni službi uradnik. Komu pa koristi njegovo trdo delo? Njemu samemu najmanj. Od njegovega dela se ohranja cela družba. Kapitalisti vlečejo svoje dobičke, država se ponaša s svojim razvitim obrtom, s svojo trgovino, z množino svojih izdelkov. Delo, ki vse to vstvarja, pa ostaja nepoznano, nespoštovano v kotu in delavec ima komaj pravico, da živi. Pri tem ne mislimo samo obrtnih delavcev, marveč tudi kmete. Telesno delo sploh nima nobene veljave več. In vendar je to delo tudi javen urad, ki koristi celi državi.

Kadar se oglase višji stanovi za podporo, za zboljšanje svojih plač, je denarja vedno dovolj. Če pa delavec ali kmet kaj zine, se mu zaloputnejo vrata in zaročni se nad njim: Za-te nimamo ničesar.

Nam se zdi to postopanje izredno krivično. Država je dolžna skrbeti za vse tiste, ki skrbé zanjo in sicer

najpreje za tiste, ki si sami ne morejo pomagati. Pred vsem mora skrbeti za starost in onemoglost svojih delavskih »uradnikov«, katerim za pokojnino ostaja dozdej samo beraška palica.

Kolikrat smo že povdarjali to zahtevo! O priliki zvišanja uradniških plač jo ponavljamo zopet. Prodrla bo, ker resnica mora prodreti, toda gorje brezbriznikom ali zlobnežem, kateri jo zadržujejo in zavlačujejo. Nekateri dežele n. pr. gorenje- in dolenje-avstrijska so se v deželnih zborih že posvetovali o tem vprašanju; češki deželni zbor je celo že ustanovil neko splošno zavarovalnico za življenje, ki zelo dobro posluje, samo državni zbor se ne gane.

Za dve leti se bo praznovala petdesetletnica cesarovanja našega vladarja. Ali bi ne bilo najlepše proslavljenje njegovega blazega srca, če bi država preskrbela v njegov spomin delavcem vsaj brezskrbna stara leta?

Po našem načrtu bi se moralo zavarovanje izvršiti po posamnih deželah. Vsaka dežela naj osnuje tak zavod — z državno podporo in zakon naj prisili delodajalce, da bi prispevali s svojimi doneski v ta namen. Dokler se pa to ne zgodi, naj dežele osnujejo vsaj slobodne zavarovalnice, katere naj podpró za revnejše stanove s primerno svoto.

Zavarovalnice za življenje, ki so v rokah dobičkalnih bogatinov, se brez izjeme dobro ponašajo in nosijo obilne obresti svojim ustanoviteljem po 10, 20 in še več odstotkov. Koliko pa požró pri teh zavarovalnicah agentje! Deželna zavarovalnica bi ne iskala dobička in bi ne potrebovala agentov. Koliko denarja bi si prihranil kmetovalec in obrtnik, ako bi bil rešen nadležnih agentov, ki poleg visokih odstotkov, katere vlečejo pogostokrat skoro zastoj, pogostokrat prav občutno osleparijo nevesčega zavarovanca.

Slo bi torej; samo volje je treba in srca za stvar. Ne odnehajmo v tem boju. Vsi delavski stanovi združeni zahtevajmo, kar nam gre! Delavec bo tako preskrbljen za svojo onemoglost; kmet si bo lahko v zavarovalnici prihranil svoto za dote svojim otrokom in za starost, — delu bo vsaj v nekoliko vrnena njegova čast. Bog daj srečo, da se to čim najpreje zgodi.

Naša organizacija.

Slovensko katoliško delavsko društvo je izdalo v 17., 18. in 19. tednu 66 gld. 10 kr. za podporo svojim obolelim članom. — Čast. gg. vdeležniki farnega izpita so darovali v društvene namene 9 gld. in neimenovan dobrotnik 5 gld. Mili Bog povrni stotero in obudi mnogo posnemovalcev! — Umrli je dne 25. m. m. društveni ustanovnik in obče znani dobrotnik monsignor Luka Jeran, dne 11. t. m. podporni član č. g. Josip Škofic, župnik v Železnikih, in 5. maja društveni redni član Josip Stepic. Svetila jim večna luč! Pogreba se je vdeležilo društvo s svojim vencem.

Vabilo k zabavnemu večeru, ki ga priredi katoliško društvo za delayke v proslavo imendné p. n. gospoda društvenega predsednika kanonika Janeza Nep. Rozmana dne 17. maja t. l. ob 7. uri zvečer v dvorani na Žabjeku št. 8. Vspored: 1. dr. Jan. Krek: Čestitka, vglasbil P. Angelik Hribar. 2. »Popotnik« A. Nedved. 3. »Naša zvezda« M. Vilhar. 4. »Domovini« dr. B. Ipavec. 5. Košarica jagod. Igrokaz s petjem v treh dejanjih. Spisal Jan. K. Goran. Vstop je dovoljen udom in povabljenim gostom. K obilni udeležbi vabi odbor.

Shod slov. katol. delavskega društva pri Devici Mariji v Polju. Dne 26. aprila popoldne kmalu po 2. uri pomikale so se dolge vrste ljubljanskih krščanskih delavcev in obrtnikov proti prijetni vasi D. M. v Polju, koder se je imel vršiti javen shod slov. katoliškega delavskega društva v prostorih gostilne pri Kuharju. Že ob 3. uri so bili natlačeno polni vsi prostori, poleg tega pa se je zbrala nebrojna množica ljudstva na prostornem dvorišču in gotovo ne pretiravamo, ako trdimo, da je bilo navzočih do 500 poslušalcev iz domače ter sosednjih vasij. Točno ob 1/4. uri otvori društveni predsednik gospod Pelc napovedani shod, predstavi vladnega komisarja, pozdravi navzoče zborovalce, razloži v poljudnih besedah pomen shoda in da besedo prvemu govorniku. G. dr. Janežič kot prvi govornik v temeljitem govoru pojasnuje težnje kmetijskega stanu. Govornik pravi, da vsak posameznik ne more ničesar doseči, marveč se nam je pri skrbi za zboljšanje žalostnih razmer ravnati po geslu našega presvitlega vladarja: „Viribus unitis“ — združenimi močmi. Le na tej podlagi zamoremo uspešno delovati za gmotni in duševni prospek naroda ter blagor naše mile domovine. V združenju nam je toraj zagotovljena moč. V tem smislu delujejo večji tovarnarji in podjetniki (sladkor, petrolej, železo) seveda v večini židovski kapitalisti, da tem lažje in dražje proizvajajo in izpečavajo svoje izdelke, a ob enem tudi izkoriščajo delavske stanove, poljedelce, obrtnike in delavce. Jednako se postopa na borzah, koder židovski spekulanti umetno določavajo cene poljskim pridelkom. Proti takim sleparijam moramo nastopiti z vso odločnostjo in sicer ravno tako z združenimi močmi. To pa je le mogoče doseči z ustanovitvijo kmetijskih zadrug, katere skrbje, da se poljski pridelki skupno prodajajo po določenih, pravičnih cenah, da se olajša dobava za kmetijstvo potrebnih stvari po nizkih cenah in se slednjič zadrugniki privadijo umnega

gospodarstva. Zadrugam kot takim pa pristajajo tudi večje pravice v zakonodaji in javnem življenju sploh. Zadruga sme imeti lastne mline, žage ter razna druga podjetja, poleg tega pa imajo zadrugniki pravico do raznovrstnih strokovnih šol, katere bode morala oskrbovati država, ko se zadruge povsodi uvedo zakonitim putem. Konečno prevzemo kmetijske zadruge skrb za stare in onemogle posle, katerih stanje je v sedanjih dneh le prežalostno. — K sklepu opozarja in navdušuje govornik zbrane poslušalce, naj se takoj poprimejo prevažnega dela in se že sedaj urijo v pričetnem poslovanju. Vsaka večja vas ali občina naj si ustanovi posojilnico in za tem zadrugo, to pa le na podlagi kršč. postav, katere se nikdar ne spreminjajo, kakor posvetne, in potem napoči zlata doba za vse stanove. — K isti točki se še oglasi društvenik Rakovec. Govornik slika kot dodatek k prejšnjemu žalostni propad kmetijskega blagostanja. Kmeta tarejo poleg mnogih slabih letin ogromna bremena, davki, razne doklade in drugi troški, katerih kmetovalec ne more zmagovati. Da si opomore iz zadrege, obrniti se mora do bogataša-oderuha, kateri ga po preteku nekaj let požene iz rodne hiše brez vsake pomoči. Ne mine skoro dan, da bi se ne vršila tu ali tam prisilna dražba, pri kateri igrajo kapitalisti, posebno židovski oderuhi, glavno vlogo. Židovski kapitalisti niso zadovoljni, da se okoriščajo na troške revnega oratarja pri umetnem določevanju cen za žitne pridelke, marveč tudi naravnost krađejo iz žepa denar ubogim trpinom. In taki izkoriščevalci si predrznejo poleg tega voditi ono stranko, ki se pod slepilnim imenom „ljudskih prijateljev“ usiljuje mej ljudi ter jih zapeljuje s svojimi publicami in ničevnimi obljubami. Ti „ljudski prijatelji“ so namreč naši nasprotniki, socijalni demokrati. Iz navedenega vsak razsoden človek lahko razvidi, da mu od stranke, kateri načeljujejo židovski oderuhi, ni pričakovati rešitve, in se jih torej mora povsodi ogibati, ako se noče še bolj zaplesti mej ljudske izkoriščevalce. Konečno govornik pozivlja navzoče, naj si dobro zapomnijo navedene resnice ter vselej obrnejo hrbet lažnjivim prerokom, nasprotno se pa tem tesneje oklepajo načel krščansko socijalnih, na katerih podlagi je jedino mogoča rešitev. — Tretji govornik društvenik Jakopič temeljito pojasnuje delavski socijalni načrt, kakoršnega so odobrili v Ljubljani zborujoči krščansko-socijalni zastopniki delavskih stanov. V poljudni besedi razpravlja točko za točko ter vpleta vmes zanimive dogodke iz delavskih krogov. Delavci si v sedanjih žalostnih razmerah sami nikakor ne morejo pomagati, dokler nimajo svojih zastopnikov v postavodajalnih zborih. Vsled tega moramo vedno zahtevati, da se nam da občna, direktna in tajna volilna pravica, ker le po tej je mogoče doseči zaželenega cilja. V pravičnem boju za zboljšanje delavskega stanja pa moramo biti vztrajni, ker le v vztrajnosti je moč. Pri vseh naših delih nas mora voditi geslo naših očetov, katero je tudi naše geslo, namreč: „vse za vero, dom, cesarja“. — Društvenik Gostinčar riše na to potrebo tesne organizacije vseh delavskih stanov na temelju krščanske organizacije. Govornik temeljito dokazuje, da smo vsi sužnji kapitala in strojev, ki se porabljajo v sebične namene, mesto da bi olajševali delo. Temu sta kriva toli hvalisana sloboda in liberalizem. Nasproti novodobnemu

liberalnemu zistemu moramo vsikdar najodločneje oporekati in skušati preustrojiti sedanji red. Nadalje preide na „ljudske osrečevalce“ ter popisuje njihovo pogubno delovanje od Marksa in Engelsa do sedanjih časov. Od njih ne more ljudstvo ničesar pričakovati, kajti oni zidajo na nestalni temelj materijalizma in ateizma. Vse zahteve, katere hočejo izvesti socijalni demokratje s človeško silo, se pa dadó izvesti le na podlagi krščanske pravičnosti. Potem govori obširneje o raznih bremenih, pojasnuje sedanji pomanjkljivi domovinski zakon in pozivlja navzoče, naj se tesno združijo v dosego namena na krščanski podlagi ter kmalu ustanove svoje društvo. V kratkem bodeta se pojavili na svetu le dve stranki, krščansko-socijalna in socijalno-demokratska; toda zmaga je zagotovljena le prvi, ker se v vseh svojih delih ozira na Boga in se ravna po njegovih zapovedih. — Konečno nastopi gospod Kregar, ki v izbornih besedah najprej pojasni razmere obrtnikov, potem pa preide na socijalistične kolovodje ter neovrgljivo dokazuje, kako ničevne so vse njihove puble fraze. Posebno strogo kritikuje socijalistično osrednje vodstvo, ki je v rokah samih židov, ter obširneje pojasnuje razvoj socijalistov po posamnih državah. Konečno zavrača razne neosnovane napade na duhovščino in krščanske socijaliste ter naudušuje poslušalce za združenje na verski podlagi. — Ob pol 6. uri zaključi predsednik vrsto govorov, katerim so pazno sledili vsi poslušalci v kljub veliki gnječi in vročini, želeč, da bi zrno, katero se je danes vsejalo, na rodovitnih tleh obrodilo obilo sadu, ter spominjajoč se prerano umrlega ustanovnega člana in obče ljubljene dobrotnika msgr. Jerana, naj bi mu mili Bog dodelil zaslužen plačilo, s slava- in živio-klici na svetega očeta in svetlega cesarja. — Shod se je ponovil na občno željo 10. t. m. in sicer pod milim nebom.

Politika po svetu.

Dr. Lueger. Cesar je poklical novoizvoljenega dunajskega župana k sebi in mu je dejal, da ga v teh razmerah ne more potrditi in naj zato za sedaj odstopi. Priznal mu je pa njegovo značajnost, zvestobo in sposobnost. Dr. Lueger je odgovoril, da mu je cesarjeva želja ukaz in se je odpovedal županstvu. Dne 6. t. m. je bila nova volitev. Izvolili so Strobaha za župana, ki je najzvestejši Luegrov prijatelj. Po izvolitvi je izjavil, da brž, ko se razmere izpremené, odstopi svoje mesto dr. Luegru. Povdarjal je tudi naravnost, da hoče kot zvest kristijan vedno in povsod braniti krščanski značaj dunajskega mesta. Križ zmaguje in v kljub vsem judovski mažarskim spletkam ima Dunaj na čelu zavednega krščanskega moža. Dr. Lueger je pa izvoljen za prvega podžupana.

Prvi maj. Socijalni demokratje so zopet letos bobnali po celem svetu, naj njihovi verniki praznujejo dne 1. maja. Znamenito je to, da se v Berlinu in v Parizu delavci niso z malimi izjemami nič menili za to bobnanje. Največ šuma je bilo na Dunaju, na Morav-

skem in Češkem ta dan. Na Dunaju so »sodrugci« v praterskem javnem izprehajališču s kamenjem napadli brez vzroka neko gostilno in napravili nad 1000 gld. škode. S tem so lepo pokazali, kako mislijo uvesti svojo slobodo, enakost in bratstvo. Policija jih je hotela miriti; socijalisti so torej planili na policaje in jih mnogo ranili. Šele vojaki so razgnali divjo tolpo. Kaj imajo sedaj ubogi delavci od svojega praznika? Nad 40 jih je zaprtih, mnogo je ranjenih, več jih je izgubilo tudi delo — vse v večjo slavo svojih judovskih voditeljev. V Libercu na Češkem je n. pr. blizu 1000 delavcev odpuščenih za voljo 1. maja. — Judom Adlerju, Ingverju itd. je to vse jedno, saj nimajo nič srca za ubogo ljudstvo; čim več razdivjanosti zanesó med delavce, tem bolje se jim zdi. — Ljubljanski socijalistični »pajaci« so spravili letos samo nekaj mizarskih pomočnikov za seboj. Na shodu so morali javno priznavati, da jim na Kranjskem delo ne gre izpod rok. Krščansko-socijalne misli so že preživo v naših srcih, da bi mirno gledali rovarsko agitacijo naših protivnikov.

Volivna preosnova. Vladno predlogo o volivni preosnovi so dne 7. t. m. vsprejeli v državnem zboru z 234 glasovi proti 19. Neizpremenjena je skoraj do cela. Volilo se bo po kmetih nenaravnost; samo to se je sprejelo, da se v peti kuriji poslanci volijo pismeno. Slovenski poslanci niso glasovali za predlogo zavoljo krivic, ki jih krije v sebi proti slovenskim deželam. To naj si zapiše na uho tudi »Delavec!« V predzadnji številki prinaša na prvem mestu izjavo, da je poslanec Klun glasoval proti splošni in jednaki volivni pravici. To tudi mi vemo in naravnost izjavljamo, da to ni jedina točka, v kateri se krščanski socijalisti ne strinjajo s takozvanimi konservativnimi poslanci. »Delavec« in njegova stranka ne more nas delati odgovornih za delovanje oseb, ki niso nikdar vsprejele našega programa. Mi smo v boju za socijalno preosnovo popolnoma samostojni in od svoje poti se ne damo odgnati niti po kakem konservativcu, niti po kakem socijalnem demokratu.

Mažarski judovski semenj, ali kakor oni pravijo tisočletnica mažarske države, se je v petek, dne 1. maja t. l. pričela. Zatirani stanovi in narodi se ne morejo vdeleževati slavnosti na čast državi, ki ne pozna pravičnosti. Romanci, Srbi in Slovaci so izdali izjavo, v kateri slikajo mažarsko kulturo v njeni pravi judovski barvi. — V Belemgradu so dijaki spalili mažarsko zastavo; tudi v Bukareštu kažejo ljudje očitno nevoljo proti mažarskemu semnju. Delavci in kmetje se tudi ne vdeležujejo slovesnostij, razven v kolikor so primorani. — Mažarska vlada naj si zapomni, da je jedino pravičnost podlaga državam in da z zatiranjem narodov, z izsesavanjem delavskih stanov, z bojem proti katoliki ljudski stranki, z uvajanjem divjega (civilnega) zakona sama razdira nekdanj tako lepo cvetoče Marijino kraljestvo. Vstanovitelj ogerske države je bil sveti Štefan; on jo je izročil Mariji v varstvo. Sedanji njeni kramarji imajo pa v svoji sredi potepuhe in izročajo državo — judom — in delajo tako ljudstvu, kakor tudi svojemu prebagemu apostolskemu kralju samo skrbi in težave.

Na Ruskem bo dné 28. t. m. carsko kronanje. Vsa slovesnost bo trajala od 18. maja do 7. junija. Tudi papež so poslali k nji svojega poslanca, — nadškofa Aljardija, nuncijsa na Dunaju. Brez razločka narodnosti in vere so povabljeni b kronanju in k slovesnosti vsi ruski podložniki, samo judje so naravnost izključeni. Došlo ljudstvo pogosti car s svojim denarjem. Pred kronanjem se morata car in carica tri dni postiti, opraviti spoved in pri sv. maši po kronanju prejeti sv. Obhajilo. To je lep vzgled krščanskega duha, ki še živi med Rusi in ki nas napolnuje z nadejo, da bo Bog pripeljal to dobro ljudstvo v naročaj prave cerkve.

Na Francoskem imajo zopet nove ministre. Pol leta je bil ministerski predsednik socijalnih demokratov prijatelj Buržoā, a ravno socijalisti so mu najbolj nagajali. Njegov naslednik je Melin, liberallec od nog do glave. Pri svojem prvem nastopu je dejal, da ne bo preganjal katoliške stranke. Ne verjamemo!

V Perziji je prejšnji teden zloben človek do mrtvega zabodel vladarja (šaha) Nasr-edina. Poganske vladarje že od nekdanj zadeva navadno taka smrt. Kar je pa jela v krščanskih državah zginjati vera, se pa tudi v njih napadi na vladarje pogosto ponavljajo. In to je najgorje znamenje propada. Človeška strast in hudobija, ki se ne straši izsesavati delavskih stanov in poniževati človeške časti, se tudi ne zhoji prestola.

Razvedrilo.

Umreti moramo.

(Konec.)

Gospod so mi rekli dalje:

Kaj pa imam od tega, ako starše obdržim še pod streho, ki so bili tako neprevidni, da so mi prepustili hišo in vse svoje premoženje. Podedovati nič več ne morem od njih, ker je tako vse moje; zato je bolje, da si jih s poti spravim. Tako ste si menda vi, Luka, mislili, ko ste začeli svojim marljivim in bogaboječim starišem življenje greniti. Tako ste si menda mislili, ko ste bili tako neusmiljeni z njimi, da so si s krajcarji, ki so jih še imeli, morali kupiti slabo bajtico, ker pod vašo streho niso mogli več prestati. In v tej ubornej kočici so morali stradati in pomanjkanje trpeti, vi pa ste se na svojem mogočnem domovji v svoji prevzetiji košatili in bahali s svojim bogastvom. Luka! Luka! krivica, ki ste jo storili svojim vrlim starišem, se vam bo hudo splačevala, še hujše pa, da ste oskrunjevali nedelje in praznike.

»Vidite, ljubi Luka«, mi pravijo duhovnik potem, pa že bolj z mehkim glasom, »vi hodite po slabih, krivičnih potih: obrnite se, dokler je še čas. Kolikorkrat bi vas mikalo, kako zapoved prelomiti in bi se radi izgovarjali s svojimi nerodnimi besedami: živeti moramo, zmislite se mojih besedij, ki sem vam jih danes povedal: umreti moramo. Zdravil!«

Te besede zadele so moje srce — že sem hotel svojim poslom zapovedati, naj ustavijo delo, pa prišla je

napačna sramežljivost — in pustil sem delavce pri delu. Od tiste ure sem nosil hud prepir s seboj: »treba bo umreti«, mi je vedno šumelo po ušesih in moje: živeti moramo ni moglo preupiti in spodriniti tega svarila. Celó, ako sem sedel s svojo družino pri mizi, se je oglašilo v meni: umreti moramo. To mi je kvarilo vse veselje do jedij in bil sem čedalje bolj čmeren, tako, da se je tudi ženi in družini začelo čudno dozdevati. Tako je bilo do sinoči; sinoči pa mi je milost božja dala moč, da sem storil trden sklep, da hočem napačno sramežljivost za vselej premagati. Stal sem na kašči in gledal skozi line ven na okolico, katero je ravno zahajajoče solnce obsevalo z rudečim svitom. Kar prileti trop hripavih krokarjev, obrnejo se čez gozd in jaz gledam za temi črnimi pticami, pa moje oko zagleda vašo uborno kočjo. Spreletel me je mráz. Grji sem se zdel sam sebi tedaj, nego tisti črni krokarji. V tistem trenotji se oglasi po zvonikih od vasi do vasi delopustno zvenenje. Ozrem se na zvonik, ugledam zvon, ki binglja v zvoniku, od zvonika se ukrade moje oko počasi v dolino pokopališča in zopet se spomnim besedij: umreti moramo. Padem na kolena ves pretresen in ginjen, stegnem svoje roke proti vaši bajti in na glas kličem ven na prosto: »Od-pustite, odpustite!« Solze se mi vderó in molil sem lahko, mirno, molil sem z ustmi in srcem. Precej, sinoči še sem razodel svoji ženi, kaj da sem sklenil: namreč, vas zopet nazaj pripeljati v hišo, kjer bi vaju midva lepo imela. In sedaj, ko midva, ljubi oče, govoriva, pripravljiva in zaljša družina, ki je bila davi pri sv. maši, s smerečevjem in venci voz, da bo vas in preblago mater pripeljal v vašo lastnino. Že pred solnčnim izhodom sem bil skrit za vašo kočjo v hosti, pa si nisem upal prej priti k vam, ko so ljudje že vsi v cerkev odšli. Že so sobe, v katerih ste prej prebivali, za vas pripravljene. Nadejam se, da, ljubi oče, ki ste mi odpustili, bote odslej z menoj pod mojo streho prebivali in z menoj iz jedne skledje jedli.

Starček silno ginjen in z iskreno zahvalo dobremu Bogu poslušal pripoved svojega sina in prime s svojimi tresočimi rokami njegovo glavo, in ga poljubi, solze radosti prelivaje. Nato pa obledi, se nasloni na hruško ter reče: »Ljubi moj sin, meni nekako čudno prihaja; zdi se mi, kakor da bi bile cvetlice, drevesa, gozd in cela okolica zavita v nekako srebrno meglo. Omotica bo; pojdi v bajto, vzemi vrč in skoči doli po stezi k studencu; prinesi mi vode. — Luka — brž požirek vode!«

Luka ves preplašen pogleda na bledega očeta, hiti v bajto in teče z vrčem po stezi po vode.

V tem pa, ko Luka hiti k studencu, povzdigne starček svoje oko v nebo. Govoriti ne more več, zato se pa njegova pobožna duša iskreno zahvaljuje Njemu, ki mu je dal doživeti, da se je sin spreobrnil. Neko sveto neizrekljivo hrepenenje, kakoršno napolnuje slehernega pravega kristjana ob smrtni uri, preden ga privede v našo pravo očevino, se sveti na njegovem obličju. Sklene roke, oko se zasolzi in globoko vzdihne. Bil je zadnji vzdihljaj.

Luka prisopiha nazaj po stezi in zakliče: »No, tako oče, tu imate čiste, mrzle vode!«

Ali starček sloni na hruški in se ne gane. Luka stopi na vrtec in za nekaj trenutkov stoji tik očeta. Prvi pogled mu pove, da je mej tem, ko ga ni bilo zraven, smrtni angelj šel mimo in trudnemu starčku oči zatisnil. Prestrašen zakriči, da po gozdu odmeva, in spusti vrč iz rok, da se ob kamen na drobne kosce razdrobi.

Zdaj zazvoni v farni cerkvi, v znamenje, da je minula služba božja. Po cesti gori vlečejo slovesno okinčani voz s pisanimi trakovi ozaljšani konji. Za njim drdra drug voz, ves v zelenji, na njem sedé godci in ubirajo vesele pesmice. Luka je hotel pred vsem svetom pokazati, kako zelo da mu je žal, da je do sedaj tako grdo ravnal s svojimi stariši, in da hoče jih sedaj tolikanj bolj čestiti in ljubiti. Mladi fantje, z venčki na klobukih in na prsih, jahajo poleg obeh vozov, mladina iz vasi pa dirja za njimi.

Ko dospejo vozovi do vrtné ograje, postojé; godci završe zdravico, jezdeci pa na ves glas zakličejo staremu možu grmovit: »Živio!« Na to pomagajo starčkovi stari ženi, po katero so v cerkev šli in po duhovnika, katerega so naprosili, naj bi se te slovesnosti udeležil, stopiti z voza in sedaj se vdere vse — mlado in staro — skozi ozka vrata na vrt. Tu kleči Luka pred svojim mrtvim očetom — ves objokan. Vse se preplaši, ostrmi, obledi — in odstopi.

Iz veselega odhoda postane žalosten. Uro pozneje se pomiče praznično okinčani voz počasi proti lepi Lukovi kmetiji. Na voz med cvetlice položili so mrtvo truplo zamrlega blagega trpina. Pred vozom stopa mladi duhovnik; za njim vodi Luka svojo mater — — —

Lukovi sklepi so ostali trdni. Očetova smrt ga je tembolj prepričala, da treba človeku skrbeti ne samo za srečno življenje, marveč tudi za srečno smrt. Pošteno, krščansko gospodari sedaj in z grozo se spominja tistega časa, ko je živel samo — za ta svet.

Socijalni pogovori.

Mleko in kmetje. Razmere, katere so pahnile kmeta v vrsto obrtnih producentov, silijo ga, da tudi on ravna s svojimi proizvodi na trgu tako, kakor obrtnik. Prisiljen je namreč, da proizvajalna sredstva — kolikor so mu še na razpolago — skrbneje izrablja in je, kjer in kolikor mogoče, drago razpečava. Poleg mnogih krivic, s katerimi je kmet v pogoju za obstanek na škodi, je ne mala tudi ta, da se prodaja mleka zakonito ne uvede na novo mero. To velja posebno ondot, koder so konsumenti boljših stanov od navadnih dni-narjev ali tvorniških delavcev. Mi nismo še nikdar oporekali cenosti živil, marveč jo vedno zagovarjamo, kadar pa se gre za kako drobtino ugodnosti delavskim stanovom, kakor je tudi kmečki, pripravljeni smo odpreti predale svojega lista. To pa tem bolj, ker se je nedavno pokazalo, kako sodijo pri nas »višji krogi« o jedini dobičkonosni panogi kmetijstva na Kranjskem —

o živinoreji. Prijatelj z dežele je izračunil, da porabijo mesta in trgi, koder je uradništvo, za vsak posamezni kraj približno 340 litrov mleka na dan. Po tem računu iznaša povžitek kupovalcev mleka za celo leto 124.100 litrov ali 87.697 bokalov. Ako računamo liter mleka 8 kr.; bokal pa po 10 kr., kaže, ako se toči na staro mero, 1158 gld. 26 kr. razločka v primanjkljaju, kar smemo imenovati izgubo za živinorejca. Bokal ima namreč v primeri z litrom, po cenah računeno — nad 2 kr. več prostornine, na kar pa se pri prodaji mleka, žal, ne ozira. Ako tedaj imenovano izgubo računimo samo na postaje c. kr. okrajnih glavarstev, katerih je 11 v deželi, dobimo vsoto 12.740 gld. 86 kr. na leto. To pa je še zelo površen račun, resnična izguba je gotovo še večja. Vršeč svojo nalogo pozivljemo tedaj posebno one živinorejce, ki so v bližini letoviščnih mest, naj potom skupne moči in vpliva odpravijo to krivico sebi v prid.

Kako je nastal in propal obrt. V nekdanjih časih so si kmetje sami izdelavali stvari, katere so potrebovali. Kadarkoli jim je preostajalo kaj časa od poljskega dela, mislili so na svoje domače potrebe. Ta si je izrezal leseno žlico, drugi si je napravil coklje, katere je potreboval. Ženske so se v prostem času usedle za kolvrat in predle, druge so pletle in zopet druge so tkale, vse za domačo rabo. Marsikdo pa sam ni znal ali si pa ni mogel preskrbeti domačih potrebščin, torej je povprašal pri sosedu in ta mu je prodal svoj izdelek. Ker se je pa povpraševanje po domačih izdelkih vedno bolj množilo, poprijeli so se mnogi stalno obrta, izdelovali so posamne stvari ter jih jeli prodajati, ponujajoč jih od kraja do kraja. To so prvi početki krošnjarstva. Ker se je v začetku to delo dobro izplačalo, lotili so se moški tudi ženskih del, postali so n. pr. tkalci. Zlasti so jeli zapuščati poljedelstvo, ko so se pričela raztrgavati zemljišča na veliko malih kosov, in torej posamezni gospodar ni mogel več izhajati s samim poljskim delom. Poprijeli so se še bolj obrta ter se pečali skoraj izključno le s tem. Kar je bilo torej dosedaj postransko delo v prostem času, postalo je sedaj glavni zaslužek, s katerim se je morala preživeti družina. To stanje pospeševali so tudi vladarji, kateri so menili, da bodo osrečili podložnike svoje s tem, ko bodo graščinska in samostanska posestva razdelili na mnogo delov, posekali gozde in tam naselili ljudstvo. Gotovo so se taki naseljenci morali poprijeti obrta, drugače bi ne mogli preživeti sebe in družine. Tako je naselil cesar Jozef II. v Rudnih gorah naselnike, kateri so pradedje sedanjih zapuščenih, ubogih tkalcev.

Nastalo je tako vedno več družin, ki so bile navezane popolnoma samo na obrt. Med temi je nastala konkurenca, katera je bila vedno bolj divja. Kar niso obrtniki sami znižali cen, znižal jih je kapital in stroji, kateri so kmalu začeli svoje pogubonosno delovanje. Seveda država ni hotela pojmiti svoje naloge ter odkazati strojem pravega njihovega namena, namreč, da bi stroji delavcem morali biti le v pomoč, ne pa v največjo škodo. Ker delavci s svojim ročnim delom niso

mogli več izhajati, šli so delat v tovarne ter si steli v veliko srečo, ako so bili sprejeti ter vpreženi v jarem novodobnega suženjstva. Tako je nastal in tako je propal obrt.

Propadu obrta torej ni vzrok preveč ljudij, kakor nekateri tako radi trdijo, pač pa kapital in stroji, ker so zgrešili svoj cilj. Če v okraju Römerstadt mnogi tkalci sami nimajo srajc, bi se preje mislilo, da je premalo ljudij, kakor pa, da jih je preveč, kajti gotovo se manjka onih tkalcev, kateri bi natkali platno za srajce svojih sodelavcev. Ravno tako bi se lahko govorilo o naših Železnikarjih, Kroparjih in Kamnogoričanih, ki izdelujejo zreblje, toda sami pa rabijo narejene s stroji, ker so ceneji. Kaj je vzrok temu? Gotovo ne preveč ljudij, pač pa prevelika konkurenca, katera tako tlačí ceno izdelkov, da tkalec samemu sebi ne more privoščiti srajce in kovač ne zrebljev. Daleč smo zabredli.

Za kmečki stan so se potegnili v državnem zboru krščansko-socijalni poslanci; zahtevali so, naj se omeji goľufija z žitom na borzi, naj se pri vsakem poslanstvu v tujih deželah nastavi gospodarski izvedenec, ki naj poizveduje o žitnih in živalskih cenah na tujem in naj o tem domu poroča; dalje so zahtevali, naj se odpravijo sladkorni karteli in naj se kmetom v prid zboljšajo žitne cene. Minister Ledebur je odgovarjal, da skliče v kratkem dve enketi, jedno mlinarsko-gospodarsko, drugo splošno, pri katerih se bodo kmečki izvedenci izpraševali o tem, kaj je potrebno v rešitev njihovega stanu. — Za gospodarske zadruge je odsek sklenil predlagati, naj odloči država v podporo — 10 milijonov goldinarjev brezobrestnega posojila. Pri nas se je ustanovila doslej še le jedna taka zadruga; zato ne moremo dovolj priporočati, naj se čim najpreje po vseh večjih krajih prične v tem smislu gibanje. Vredništvo našega lista v tem oziru rado ustreže željam ali vprašanjem.

Drobtine.

Socijalno-demokratski shod. 1. m. m. je sklicalo »izobraževalno pravovarstveno in podporno društvo« javni shod z lepakim po ljubljanskih hišnih oglih. Udeležilo se je tega shoda zelo ogromno število sodrugov in sodruginj, reci celih 40 oseb obojega spola. Slavni govornik Kramarsič je razlagal svojo modrost in učnost tri četrt ure o prvem maju in drugih frazah, za tem je sledilo vplačevanje mesečnih doneskov in računi zadnjega časa, kakor vožnja v Idrijo 8 gld., vožnja v Zagorje 7 gld. itd. V nedeljo so sklicali socijalisti po društvu »Bodočnost« javni shod, na katerem je zopet Kramarsič poskusil, če se ni pozabil govora od prejšnjega dne o prvem maju, da je ta dan revolucionarni dan za delavstvo in posebno dobro sredstvo za agitacijo (pri nezavednem delavstvu), za tem nastopi se Železnikar, ki mu pritruje, da je resnico govoril in menda njemu iz srca. Pri drugi točki, »raznoterosti« smo prišli na vrsto krščanski socijalisti in slovensko katol. delavsko društvo. Kramarsič in Železnikar sta napadala društvo,

da ni dobro prvič zato, ker je katoliško, da delavstvu škoduje to ime, da ne napreduje in si ne zboljša svojega stanja, in drugič zaradi tega, ker je slovensko. Se ve, dokazala nista prav ničesar. Značilno je le to, ker sta oba socijalista priznala, da škoduje socijalni demokraciji na Kranjskem ravno naše društvo, da ne more gospodovati nad delavstvom in ga slepiti. V svojem velikem naudušenju sta se spodtaknila tudi ob majhni list, ki izhaja pri nas, kateremu se slavni Kramarsič ni vedel imena, da se mu »Glasnik« pravi, kakor vlašsko leto ni vedel na našem ljudskem shodu, pri kateri stranki da je (menda ga je bilo še sram biti socijalni demokrat). Večina naših somišljenikov se je umaknila iz zborovalne sobe, ker so se naveličali poslušati prazne fraze. Besede niso nikomur drugemu dali, ko le svojima dvema izvoljencema; ko je prosil nekdo za besedo, se mu je odgovorilo, da ni član društva, drugi je zahteval od Železnikarja dokazov za njegove laži in obrekovanja nasproti naši stranki; v dokaz so ga posadili pred vrata in s tem je bilo po socijalistično dokazano, da je resnica, kar je blebetal govornik. Taki so socijalno-demokratski dokazi, policija, pest, če ni drugače revolver, in da se s silo znebite tacega predrzneža, ki se predrzne vprašati in pozivati govornika, naj dokaže svoje trditve. Lepi dokazi in še lepši pravičnost! Sram vas bodi, da se imenujete delavci!

Delavkam! V zadnjem »Glasniku« čitala sem mnogo zanimivih stvari, katere so mi jako ugajale. Posebno me je razveselil članek o občem zboru »katoliškega društva za delavke«. Lepo je slišati, da društvo tako prospeva! — Druga stvar, ki me je zanimala, bil je odgovor istemu dopisunu, ki se je v »Delavcu« v imenu delavk tako širokoustil, kakor da bi bili socijalno-demokratski nauki jedino zveličavni in da je drugo vse brez pomena. Zveselil me je ta članek še tembolj, ker ga je pisala delavska »Špela«, katere pa žal še dobro ne poznam, pa, upam, da se bova že še sprijaznili, ker se mi dozdeva, da jih ima še precej za ušesi. Slišala sem tudi, kako se je socijalno-demokratska agitatorica »Lenčica« hudovala nad njo in, da jo pozna, bi bile gotovo »bunke zrele«! Pa nič ne maraj, draga »Špela«, če ti to novico naznanim, saj veš, da »kdor resnico gode, mu gosli stolčajo«. Le večkrat se še oglasi in drami svoje sodelavke od nebriznosti, da ne bodo tako zaspale, zraven pa tudi tistim, ki so se v nam nasprotni tabor podale, pokaži, da niso na pravi poti in da bodo na njej duševno in gmotno propale. Res čuden je svet, vse v javnost sili! Tudi ženske, ki se ne strinjajo z našimi idejami, silijo vedno bolj na dan; zato jaz mislim, da tudi nam ne sme nihče tega v zlo šteti, ako se tudi me poženemo za svoje pravice, ker to je zahteva časa! Pomislimo, da smo tudi me stvar, ki jo kruti kapitalizem izkorišča v svoje namene. Delajmo na to, da tudi žensko delo dobi svojo veljavo in vrednost, ne pustimo se plačanim slepiteljem, da bi z nami delali, kar in kakor bi hoteli. Pokažimo, da se tudi me zavedamo in da se ne damo krivim prerokom preslepiti, ki nam zlate gradove obetajo, v resnici pa tisto, kar je naj-

dražje, iz srca trgajo. Nikar naj se nobena ne izgovarja: saj brez mene vse jedno lahko opravijo. Združimo se, ker v združenju je moč, in ne smemo samo na sedanost misliti, ozreti se nam je tudi v prihodnost. Želeti bi bilo, da bi delavke večkrat kaj v »Glasnik« dopisovale o težnjah ženskega delavstva. Delavska »Spela«, tebe pa prosim, da se še kmalu oglasiš in nam poveš še kaj zanimivega. Mnogo nas je še tvojega mišljenja. Pričakujemo. Kozovčeva Katra.

Katoliška delavska družba v Idriji je priredila dne 3. t. m. veselico, katera je bila nad vse dobro obiskana ter se v vsakem oziru prav dobro sponesla. Obsirneje poročilo objavi »Glasnik« prihodnjič.

Majnikova slovesnost krščanskih delavcev. Ljubljansko slov. kat. delavsko društvo je imelo dne 3. maja svoj majnik. Na Rožniku je bila sv. maša, pri kateri so lepo peli društveni pevci; zvečer je bil pa društveni shod, pri katerem se je slovesno vsprejelo pet novih udov. Da se pomnoži zavednost med udi, je sklenil odbor, da bo odslej nove ude vedno vsprejemal pri javnem shodu. Novim udom se pojasnijo njihove dolžnosti in pravice in nato sežejo predsedniku v roke, da bodo vedno vstrajno delovali v društvene namene.

Slovenski socijalni demokratje napravijo v Ljubljani dne 28. in 29. junija skupen shod. »Sodrug« Petrič vodi celo stvar. Za svoj temelj so si izbrali Hainfeldskega shoda resolucije. Na vsak način hočejo vtrditi svojo polomljeno organizacijo. Judovski voditelji na Dunaju se že bojé, da ne bi socijalna demokracija na slovenskem jugu popolnoma propadla. Zato pa drezajo svoje ljubljanske mešetarje z denarjem in prošnjami, naj delajo in zborujejo, kolikor morejo.

V Idriji je bolehal neki delavec v ondofni c. kr. žgalnici že dalj časa. Oče je petim otrokom — vsi še nedorasli, štirje so šolarji, jedno dete še za šolo ni godno. Doslej so imeli še nekaj usmiljenja z njim. Dali so mu celo lahak posel. Te dni pa so ga meni nič tebi nič upokojili. Zoboti mu bo zrnje. Drugega ne kaže, zakaj v denarju neki ne bo dobil nič, za žito pa bo moral še iz svojega nekaj določiti. — Ali gospodje res ne umejo časa?

Kdo je surov? Dobili smo to-le pismo: Ljubljana, dne 4. maja 1896. Slavno vredništvo! Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da v prvi številki Vašega lista »Glasnik-a« priobčite nastopni popravek: Ni res, da bi bili socijalni demokrati pričeli zbadati z vso surovostjo Vašega sodruga, in sicer, kolikor jo ima do skrajnosti zaslepljen duševno propadli in vinjen človek. Res pa je, da sem prepeval socijalnodemokratske pesmi, kar sploh ni prepovedano. Ni res, da sem jaz vpil: »Hudič naj vzame krščanske socijaliste!« Res pa je, da sem rekel: »Živela socijalna demokracija!« Ni res, da so Vašemu pristašu sledili socijalni demokrati. Res pa je, da sem šel za svojo ženo domov ter jo našel v prepiru z Vašim pristašem, ki mi je takoj pričel pretiti, da me bo ob tla telebnil in razsekal. Ni res, da bi bili začeli za njim kričati ter po vratih razbijati s palicami in drugim ostrim orožjem. Ni res, da bi se bila pri tem odlikovala tudi kurjač Karol Bajt in Stre-

har. Ni res, da so na veliko vpitje prihiteli še drugi stanovalci hiše, ter da smo mi hitro pobrali pete in tekli, kakor bi nas veter nesel. Res pa je, da je prišel le hišni oskrbnik in da smo mirno odšli. — Z odličnim spoštovanjem: Josip Satter, Wilhelm Höcht, Karl Weiht, Josip Strehar, Anton Dešnak. — Podpisani socijalni demokratje naj si zapomnijo, da ostanemo pri tem, kar smo pisali. Naš tovariš Jarnej Lotrič je imel že dvakrat preje opraviti z zabavljivostjo Jos. Satterja. Že iz tega, kar priznajo podpisani sodrugi, se jasno vidi, kakšni so. Ljudje, ki so bili poleg Satterja v gostilni, so se kar zgledovali in spraševali, kaj je s tem človekom, da tako zabavlja, tu pa pravi, da je le pel socijalno - demokratske pesmi in »rekel«: »Živela socijalna demokracija!« — Cenjene bralce prosimo, naj natančno preberó poslani »popravek«. Na koncu sami »socijusi« pripoznajo, da je »prišel hišni oskrbnik« in da so potem odšli. Hišni oskrbnik ne bo hodil krog pozno v noči, če ne bo vzroka. Krik in razbijanje socijalnih demokratov po vratih je njega in druge stranke v hiši spravilo kvišku. Kako neresnično je očitjanje, da bi bil naš pristaš žugal komu z razsekanjem, se razvidi odtod, ker je bil Lotrič zaklenjen v svoji sobi, ko so združeni socijalni demokratje zbijali na vrata. Pač je pa res, da sta bila on in njegova žena v velikem strahu, da ne bi razbili vrat in s silo vlomili. — S takimi popravki socijalni demokratje le še bolj natanko dokazujejo, kdo da je surov!

»Slovenski Narod« in socijalno vprašanje. Bridka tuga navdala je srce »Narodovih« gospodov, ko so spoznali, da so izgubili nadvlado nad visokošolsko mladino. Ljudstva tako še nikdar za seboj imeli niso, sedaj jim pričinja uhajati tudi »inteligence«, kedo jih bo pa volil? Koga bodo vodili? Tudi za nos voditi se jim ne bo dal nihče več. Slovenski visokošolci se niso mogli dalje zapirati vprašanju, s katerim se peča razun gospodov pri »Narodu« ves svet, socijalnemu vprašanju. Tisti izmed njih, katerim srednja šola ni yzela verskega prepričanja, stojijo s svojim prepričanjem v našem taboru, izmed drugih pa jih je mnogo v socijalno-demokratskem. Mogočni vladar »Slov. Naroda« ukazal je torej svojemu socijologu, naj precej sede, ter skuša zopet pridobiti di-jake socijaliste. Krščanskim, torej »črnim klerikalnim«, ki so že preje vzbudili »Narodovo« pozornost, je list seveda očital koristolovje, izdajalstvo itd. Socijaliste skuša prepričati z lepa. »Narodov« modrijan trdi, da je program socijalistične stranke samo za delavce. Mej buržoazijo spadajoč človek ne more za to stranko nič posebnega storiti, tako piše dalje: »On lahko platonično širi njene nazore (aha!) tudi pri volitvah lahko zanje glasuje (peta kurija, aha!), a drugega ne more zanje nič storiti.« — Kako mišljenje vlada pri »Narodu«, ki tolikokrat drugim presirno očita koristolovje, kaže sledeči stavek, ki ga je zapisal njegov modri socijolog. »A tudi če je kateri dijak prepričan, da so jedino Marksovi ekonomični nauki pravi, zato vendar še nima vzroka pridružiti se socijalistični stranki.« (!!) In zakaj ne? Poslušajmo: »Kdor se v dijaških letih s to stranko druži, temu bo težko dobiti kruha... Na državno službo

dotičnik skoro misliti ne sme. Torej, če si prav pričan, da je to ali ono pravo, kazati tega ne smeš, da dobiš ljubi kruhek. O, ti značajnost, ti! — Mislimo, da imajo naši liberalci dovolj te modrosti lista za »inteligenco«. Gledé socijalnega vprašanja svetovali bi »Narodovim« gospodom, sevé s prav majhnim upanjem na uspeh, kar je svoje dni Taaffe svetoval gledé narodnega vprašanja gospodom v parlamentu: Denken sie darüber nach!

Naši socijalno-demokratski prijatelji so v nedeljo dne 10. t. m. zopet imeli zapisati v svojo spominsko knjigo nov polom. Na Vrhnikih so napovedali shod. Toda ko so videli, da so prostori za shod popolnoma natlačeni z našimi možmi, jim je padlo srce v hlače. Okrajni glavar je sicer, — po naših mislih popolnoma brez potrebe — razlagal, da bo on skrbel za red in da bo kaznoval vsacega, ki bi hotel razrušiti shod, toda tudi okrajnega glavarja varstvo ni Kordeliču, Petriču in njegovim dalo nič poguma. Bilo je že tričetrt na pet, ko je okrajni glavar pl. Gozani v svoji ljubeznjivosti sam šel iz zborovalne sobe vprašat socijalno-demokratske junake, ko so v strahu se potikali zunaj, kako in kaj in izvedel je samo to, da — shoda ne bo. Res ga tudi ni bilo. Vrhničanje pristavljamo še, naj socijalni demokratje pridejo še večkrat k nam. Našli nas bodo vedno pripravljene, da jim pokažemo pot v Ljubljano. Bati se nas ni treba, ker se pri nas surovosti nismo učili od socijalnih demokratov. Toda od judovskih hlapcev se ne damo učiti!

Moric Hirš, judovski milijonar, ki je svoje dni nebrojno ljudij spravil ob premoženje s turškimi srečkami, je dne 21. aprila umrl. Celo judovski listi ne morejo tajiti, da si je večino svojega ogromnega premoženja prislužil z goljufijo. Zapustil je 1500 milijonov frankov, več nego ga imajo vse avstrijske cerkve in vsi avstrijski duhovniki skupaj.

Letošnje posvetovanje slovenskih delavskih stanov se vrši v Ljubljani dne 15. in 16. avgusta. Svoje somišljenike prosimo, naj našemu uredništvu vsaj do konca meseca junija naznanijo, koliko se jih misli iz njihovega kraja vdeležiti tega važnega shoda. Prosimo tudi, naj nam v obilnem številu pošljejo svoje nasvete vzlasti gledé na organizacijo in sploh na uspešno razširjanje krščansko-socijalnih mislij. Z Bogom za ljudstvo!

Slovstvo. Ravnokar je izšel zelo lepo sestavljen molitvenik: Marija podoba pravice. Za šmarnično pobožnost. Spisal Jožef Kerčon, duhoven ljubljanske škofije. 1896. Dobiva se v treh vezeh: V pol usnju 90 kr.; v usnju 1 gld.; v usnju z zlato obrezo 1 gld. 20 kr. — S pošto stane izvod 10 kr. več, v Kat. Bukvarni v Ljubljani.

JANEZ ŽELEZNIKAR

Ljubljana, Medene ulice št. 1

priporoča svojo zalogo mnogovrstnega blaga za domače obleke za moške in ženske.

24-7

Dva mizarska pomočnika

vsprejme **Matevž Tomšič**, Rimska cesta št. 15 v Ljubljani.

urar **LUKA VILHAR** urar

Vodnikove ulice št. 4

priporoča veliko zalogo trpežnega, ličnega blaga po najnižjih cenah.

Palčice

in galanterijsko blago priporoča po izredno nizkih cenah

FR. STAMPFEL

v Ljubljani, Kongresni trg (Tonhalle.)

Karol Dostal

tapetnik

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča svojo pošteno, zanesljivo in ceno trdko v obilno naročevanje vseh v tapetniški obrt spadajočih izdelkov.

Čast domačemu obrtu!



Preč. duhovščini in sl. občinstvu se priporočam v izdelovanje

vsakovrstne obleke

po zelo nizki ceni z dobro postrežbo

Fr. Pavšner

krojač

Valvazorjev trg št. 4

v Ljubljani.

24-9

Svoji k svojim!

Prihodnja številka Glasnika izide 28. maja.